

کامران ندری با اشاره به خروج فزاینده نیروی انسانی و سرمایه از کشور:

موج مهاجرت در ایران به میانسالان رسیده است

مهرنوش حیدری

یک کارشناس اقتصادی به «توسعه ایرانی» گفت: قطعا باید شیوه حکمرانی در ایران تغییر کند زیرا الگوی اقتصادی که برای کشور در نظر گرفته‌ایم، مناسب نیست و محصول آن مهاجرت گسترده نیروی انسانی و سرمایه از کشور است. بررسی آمارهای اعلام شده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد که طی ۱۶ سال گذشته یعنی از سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۹ حدود ۱۷۰ میلیارد و ۶۱۷ میلیون دلار سرمایه از کشور خارج شده که نمودان‌رامی توان در خرید و سرمایه‌گذاری مسکن در کشورهای همسایه مثل ترکیه، گرجستان و امارات توسط ایرانیان دید. این آمار وقتی رنگ‌های خطر را به صدا درمی‌آورد که روند ورود سرمایه‌های خارجی به ایران نیز در مورد بررسی قرار گیرد. در این وضعیت مشخص می‌شود میزان سرمایه‌گذاری‌های خارجی در ایران نصف پار سال و یک چهارم سال ۹۸ بوده‌است.

گزارش جدید نیمه‌اول سال ۱۴۰۰ وزارت صنعت نشان می‌دهد، سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کشور طی پنج‌ماه ابتدای سال جاری به ۴۸۵ میلیون دلار سقوط کرده و نسبت به دور

مشابه پار سال نزدیک ۴۵ درصد کاهش یافته‌است.

در دور مشابه سال ۹۶ و قبل از تحریم‌ها، این رقم ۱ میلیارد و ۸۳۰ میلیون دلار بود. در فضایی که سرمایه‌ای وارد ایران نمی‌شود و سرمایه‌ها به دنبال فرار از ایران هستند هر روز بر وسعت تبلیغات کشورهای همسایه برای جذب سرمایه ایرانیان افزوده می‌شود. بر اساس آمارهای منتشر شده در سسال‌های اخیر ایران نیز تمهیدات تشویقی برای جذب سرمایه و اعطای تابعیت به سرمایه‌گذاران خارجی در نظر گرفته بود اما در این مدت حتی یک مورد درخواست برای این مساله ثبت نشده‌است.

اهمیت عدد ۱۷۱ میلیارد دلار وقتی روشن می‌شود که قبایسی با عدد صادرات نفت صورت گیرد. بر اساس اعلام برخی کارشناسان میزان درآمد حاصل از صادرات نفت ایران در محدوده دو میلیارد دلار بوده‌است. از سسوی دیگر ایران هفت میلیارد دلار پول بلو که شده در کره جنوبی دارد که از آداسازی آن تاثیر بسزایی در مدیریت بازار ارز ایران دارد.

در سسال‌های اخیر هر روز اخبار متعددی از خروج جوانان حتی با سرمایه‌های اندک از کشور شنیده می‌شود که نشان دهنده آن است که

مهاجران برخلاف دهه‌های قبل فقط افراد متول نیستند.

چرایب افزایش تمایل به مهاجرت و خروج سرمایه از ایران

کامران ندری، کارشناس اقتصادی و عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق به «توسعه ایرانی» گفت: شرایط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی حاکم بر کشور در مساله خروج سرمایه و مهاجرت نیروی انسانی نقش کلیدی و مهمی دارد. درباره تاثیر این مساله از منظر اقتصادی باید گفت رشد اقتصادی پایین، تورم بالا و بی ثباتی و نااطمینانی که بر فضایی اقتصادی کشور حاکم است سبب شده تا از تمایل سرمایه‌گذاران و علاقمندی آنها به سرمایه‌گذاری در داخل کشور، کاسته شود. در این وضعیت احتمال آن می‌رود کسانی که امکاناتی در اختیار داشته و صادرات دارند، در آمد حاصل از صادرات خود را به داخل اقتصاد بر نمی‌گردانند و آن را در خارج از کشور سرمایه‌گذاری می‌کنند.

وی ادامه‌داد: مردم عادی نیز در شرایط نابسامان اقتصادی، اجتماعی و سیاسی و بر اساس توانایی‌های خود مهاجرت به خارج از کشور را دستور کار قرار داده‌اند و اکنون شاهد این هستیم که غیر از جوانان حتی افراد میانسال و افرادی که به دوران یازنشستگی خود نزدیک می‌شوند، تمایل دارند

تا اواخر عمر خود را در سایر کشورها سپری کنند.

وی تصریح کرد: این مساله بیشتر متأثر از شرایط اقتصادی، سیاسی و اجتماعی حاکم بر کشور است.

تبعات اقتصادی خروج سرمایه ونیروی انسانی از ایران

ندری درباره تبعات اقتصادی خروج سرمایه و همچنین نیروی کار بر اقتصاد توضیح داد: آمار و ارقام نشان دهنده تبعات این مساله است به عبارت دیگر میزان تشکیل سرمایه ثابت را اگر در سسال‌های اخیر و در اقتصاد بررسی کنیم، درمی‌یابیم در سال‌های گذشته به شدت کاهش یافته و در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ متاسفانه میزان تشکیل سرمایه از میزان استهلاک کمتر شده‌است.

وی ادامه‌داد: معنای این اتفاق را باید این گونه تفسیر کرد که موجودی سرمایه مادر اقتصاد در حال کاهش یافتن است و سرمایه انسانی نیز در حال مهاجرت است و طبیعتا باید در نظر داشت نهاده‌ها و عوامل تولید شامل این موارد می‌شود؛ اگر شمار سرمایه‌گذاری نکنید موجودی سرمایه افزایش نمی‌یابد و همچنین اگر نیروی کار مهاجرت کند نیروی انسانی مورد نیاز در اقتصاد کاهش می‌یابد در نتیجه باید پرسید با چه توانی قرار است تولید انجام شود. لذا این مساله اثر کاملا مشهود و منفی بر اقتصاد داشته و در صورت تداوم شاهد ادامه یافتن آثار منفی بر اقتصاد ایران خواهیم بود.

لزوم تغییر شیوه حکمرانی برای بهبود شرایط اقتصادی

این اقتصاددان در پاسخ به این پرسشش که آیا دولت سیزدهم قادر به تغییر دادن این شرایط هست؟ و اینکه آیا باید شیوه حکمرانی در داخل مرزها تغییر کند یا خیر؟ اظهار کرد: قطعا باید شیوه حکمرانی تغییر کند زیرا الگوی اقتصادی که برای کشور در نظر گرفته‌ایم، مناسب نیست و دستاوردی برای اقتصاد نداشته است. در یک دهه گذشته رشد نزدیک به صفر و تورم بالا نشان دهنده آن است که استراتژی‌ها و سیاست‌هایی که در این مدت و در حوزه اقتصاد داشته‌ایم، پاسخگو نبوده است. بحث فقط مربوط به تورم بالا و

پایین بودن رشد سرمایه‌گذاری و تولید نیست بلکه در حوزه زیر ساخت‌ها نیز با مشکلات و کمبودها مواجه هستیم و عقب‌گرد کردیم به طوری زیر ساخت‌ها از بین رفته و همچنین در حوزه فضای کسب و کار با مشکلات جدی مواجه هستیم. اخلاق حرفه‌ای و کاری در ایران متاسفانه به انحطاط کشیده شده‌است. بنابراین همه این موارد نشان دهنده این است که باید رویکرد خود را عوض کنیم. وی عنوان کرد: نمی‌توان این شرایط را به شوک‌های ناشی از تحریم‌ها مربوط دانست البته نمی‌توان از نقش تحریم‌ها غفل شد اما نمی‌توان مشکلات ساختاری و ضعف‌های نهادی موجود در کشور را نادیده گرفت زیرا اگر خواهیم به روال سابق حرکت کنیم به حتم وضعیت نه تنها بهبود نمی‌یابد بلکه حتی می‌تواند بدتر هم شود. دولت سیزدهم تا این لحظه مشغول آشنایی با وضع موجود بوده و در حال تحویل گرفتن دولت بوده است و باید دید چه برنامه‌ای برای چهار سال آینده که ابراهیم رئیسی زمام‌امور اجرایی دولت را در اختیار دارد، ارائه می‌شود.

وی خاطر نشان کرد: مساله فقط با برنامه‌ریزی در قوه مجری حل نخواهد شد زیرا همراهی سایر قوا و نهادهای مافوق قوای سه‌گانه مانند نهاد رهبری ضرورت دارد اگر یک برنامه همه‌جانبه وجود نداشته باشد این مسائلی که اکنون گرفتار آنها هستیم به سادگی حل نخواهد شد.

تاثیر بحران‌های بین‌المللی علیه ایران در افزایش تمایل به مهاجرت

ندری درباره تاثیر حل نشدن بحران‌های بین‌المللی علیه ایران مانند تحریم‌ها و موضوع پپوستن به FATF ... توضیح داد: تحریم‌ها موثر بوده زیرا هنگامی که ساختارها شکننده است، تحریم‌ها به مشکلات اضافه کرده و مانند یک کاتالیزور عمل می‌کند یعنی ضعف ساختاری در شرایط تحریم، خود را بیشتر نمایان و عیان می‌کند. اگر ما ساختارهای قوی و محکمی داشتیم شاید اصلا تحریم‌ها تا این حد نمی‌توانست بر اقتصاد اثر گذار باشد اما امکان اینکه سرمایه‌ها دوباره

کامران ندری در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: مردم عادی در شرایط نابسامان اقتصادی، اجتماعی و سیاسی و بر اساس توانایی‌های خود مهاجرت به خارج از کشور را دستور کار قرار داده‌اند و اکنون شاهد این هستیم که غیر از جوانان حتی افراد میانسال و افرادی که به دوران بازنشستگی نزدیک می‌شوند، تمایل دارند تا اواخر عمر خود را در سایر کشورها سپری کنند

به اقتصاد ایران باز گردد، وجود دارد زیرا اگر استراتژی تغییر کند ممکن است در آینده شاهد ورود سرمایه خارجی هم به اقتصاد باشیم. اما اینکه گفته شود خروج سرمایه فقط به خاطر تحریم‌ها و شرایط سیاسی، اجتماعی و اقتصادی داخلی ایران نقشی در مهاجرت نیروی انسانی و خروج سرمایه نداشته است، نمی‌توان باور کرد زیرا باید گفت تاکنون گزارش مستدلی در این زمینه وجود نداشته و تحقیقات کارشناسی شده در این زمینه انجام نشده است و هر آنچه گفته می‌شود بر اساس گمانه‌زنی‌هاست و تا زمانی که تحقیقات علمی و دقیق صورت نگیرد نمی‌توان به طور یقین دلایل مهاجرت و خروج سرمایه را معرفی کرد البته این کار (بررسی و انجام تحقیقات) نیازمند مطالعه آماري همه جانبه و تعیین بودجه است. بنابراین هر آنچه در این زمینه طرح می‌شود بر پایه مشاهدات و ناشی از ذهنیت بنده به عنوان یک کارشناس است.

خبر اقتصادی

آبادگی ایران برای سرمایه‌گذاری در حوزه لوازم خانگی در پاکستان

ایسنا - وزیر صنعت، معدن و تجارت ضمن اعلام برنامه ریزی برای افزایش تجارت پنج میلیارد دلاری ایران

و پاکستان تا دو سال آینده گفت که ایران می‌تواند در حوزه‌های لبنیات و لوازم خانگی در پاکستان سرمایه‌گذاری کند.

رضا فاطمی امین در حاشیه افتتاحیه نهمین اجلاس کمیته مشترک تجاری ایران و پاکستان در جمع خبرنگاران با بیان اینکه ایران و پاکستان دو کشور بزرگ و مهم در منطقه هستند، تصریح کرد: متاسفانه این دو کشور روابط اقتصادی مناسبی ندارند. در این جلسه توافق شد حجم روابط اقتصادی دو کشور تا دو سال آینده پنج برابر وضعیت کنونی شود و به ۵ میلیارد دلار برسد و تا سه ماه آینده مشکلات و موانعی که در توافقنامه تجارت آزاد بین دو کشور وجود دارد برطرف شود.

■ ■ ■

یارانه برق مشتریان پر مصرف کاهش می‌یابد

توانیر- سخنگوی صنعت برق گفت: مشتریان پر مصرف می‌بایست مصرف برق خود را کاهش

دهند تا مشمول تعرفه‌های بالاتر نشوند.

مصطفی رجبی مشهودی افزود پیرو بندی تبصره ۸ قانون بودجه سسال ۱۴۰۰ برای اصلاح تعرفه‌های مشتریان خانگی، مراحل کارشناسی طرحی به پایان رسیده که در صورت تصویب آن در هیات دولت، با کاهش یارانه برق پرداختی به این دسته از مشتریان کان، نرخ برق مصرفی مشتریان پر مصرف باقیمت تمام شده محاسبه خواهد شد، وی خاطر نشان کرد: رفتار مصرفی مشتریان پر مصرف به گونه‌ای است که گاه بین ۱۵ تا ۲۰ برابر یک مشترک کم مصرف از برق استفاده می‌کنند. رجبی مشهودی با اشاره به بررسی‌های صورت گرفتار آثار منفی این روند مصرفی خاطر نشان کرد: بررسی‌ها نشانگر آن است که اگر این مشتریان کان در پیک تابستان امسال مصرف خود را مدیریت می‌کردند، دچار خاموشی نمی‌شدیم.

■ ■ ■

بازگشت بورس به کانال ۱/۴ میلیون واحدی

ایرنا- شاخص کل بازار بورس با ۴۲ هزار و ۲۲۱ واحد افزایش به رشدی کم سابقه دست پیدا کرد و جایگاه یک میلیون و ۴۴۰ هزار واحدی قرار گرفت. معاملات بورس دیروز تحت تاثیر حمایت‌های اخیر دولت به روند صعودی خود ادامه داد و با رشدی کم سابقه سبب کاهش نگرانی سهامداران در راستای تداوم روند اصلاحی شاخص بورس شد.

بر این اساس، در معاملات دیروز بیش از پنج میلیارد و ۴۴ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۵۸ هزار و ۸۴۸ میلیارد ریال دادوستد شد. همچنین شاخص کل (هم‌وزن) ۱۱ هزار و ۹۱۲ واحد افزایش به ۳۸۶ هزار و ۲۵۴ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با هفت هزار و ۵۰۷ واحد رشد به ۲۴۳ هزار و ۴۲۴ واحد رسید.

■ ■ ■

وزیر انرژی آمریکا:

کاش برای حل بحران عصای جادویی داشتیم!

وزیر انرژی آمریکا در اظهاراتی به قدرت محدود دولت باین برای واداشتن تولید کنندگان نفت

این کشور برای افزایش تولید به منظور پایین بردن قیمت‌ها اشاره کرد و گفت: کاش در این باره عصای جادو داشتیم.

گرانپولم گفت: نفت یک بازار جهانی است که توسط یک کارتل کنترل می‌شود و این کارتل اوپک است. دولت جوبایدن اوپک و قیمت‌ها را که تحت نام اوپک پلاس شناخته می‌شوند، برای افزایش تولید تحت فشار قرار داده است تا روند احیای اقتصاد جهانی به مخاطره نیفتد اما اوپک پلاس در نشست روز پنج شنبه خود برنامه افزایش تدریجی تولید را تصویب کرد. قیمت‌های نفت برت‌نر روز جمعه به حدود ۸۳ دلار در هر بشکه صعود کرد.

وزیر انرژی آمریکا گفت: اگر قیمت بالای ۸۰ دلار هر بشکه نفت، شرکت‌های نفتی را تشویق نکند از حاشیه خارج شوند، نمی‌دانم چه چیزی به آنها انگیزه خواهد داد.

هشدار یک نماینده مجلس:

حذف ارز ترجیحی می‌تواند قیمت مرغ و گوشت راسه برابر کند

کنار آن تورم انتظاری که تحت تاثیر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی ایجاد می‌شود، خیلی برای قیمت‌ها انجام شود و مقدسه‌های مرتبط با آن از بین برود موافقم، اما باید حذر از ۴۲۰۰ تومانی در این شرایط تورمی موافق نیست. غلامرضانوری قزلبچه در گفت‌وگو با اپلنا گفت: اولاً این یک شرایط تورم انتظاری را ایجاد می‌کند و غیر از آن در عمل هم یک تورمی خواهد داشت و در نتیجه آن قیمت تمام شده تولید محصولات پروتئینی و لبنیاتی را برای تولید کننده افزایش می‌دهد. وی ادامه داد: با توجه به اینکه موضوع ارز در بعضی جاهامثل مرغ اثر بیشتری دارد و البته در حوزه گوشت قرمز کمتر از مرغ است، با یک حساب سرانگشتی می‌توان گفت متوسط تاسمه برابر قیمت‌ها را بالای می‌برد که البته در بعضی جاهامانند تولید مرغ احتمالا بیشتر از این هم باشد. نوری همچنین بیان کرد: تصور کنید این تورم بیاید روی تورم فعلی که وجود دارد و در

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: من باینکه از آداسازی و یکسان سازی قیمت‌ها انجام شود و مقدسه‌های مرتبط با آن از بین برود موافقم، اما باید حذر از ۴۲۰۰ تومانی در این شرایط تورمی موافق نیست. غلامرضانوری قزلبچه در گفت‌وگو با اپلنا گفت: اولاً این یک شرایط تورم انتظاری را ایجاد می‌کند و غیر از آن در عمل هم یک تورمی خواهد داشت و در نتیجه آن قیمت تمام شده تولید محصولات پروتئینی و لبنیاتی را برای تولید کننده افزایش می‌دهد. وی ادامه داد: با توجه به اینکه موضوع ارز در بعضی جاهامثل مرغ اثر بیشتری دارد و البته در حوزه گوشت قرمز کمتر از مرغ است، با یک حساب سرانگشتی می‌توان گفت متوسط تاسمه برابر قیمت‌ها را بالای می‌برد که البته در بعضی جاهامانند تولید مرغ احتمالا بیشتر از این هم باشد. نوری همچنین بیان کرد: تصور کنید این تورم بیاید روی تورم فعلی که وجود دارد و در

ر ایجاد می‌کند و غیر از آن در عمل هم یک تورمی خواهد داشت و در نتیجه آن قیمت تمام شده تولید محصولات پروتئینی و لبنیاتی را برای تولید کننده افزایش می‌دهد. وی ادامه داد: با توجه به اینکه موضوع ارز در بعضی جاهامثل مرغ اثر بیشتری دارد و البته در حوزه گوشت قرمز کمتر از مرغ است، با یک حساب سرانگشتی می‌توان گفت متوسط تاسمه برابر قیمت‌ها را بالای می‌برد که البته در بعضی جاهامانند تولید مرغ احتمالا بیشتر از این هم باشد. نوری همچنین بیان کرد: تصور کنید این تورم بیاید روی تورم فعلی که وجود دارد و در

جلسه، زمان برگزاری جلسه بعدی دادگاه را امروز شانزدهم آبان ساعت ۹ صبح اعلام کرد.

دولت در معاملات دولتی است. نماینده دادستان در ادامه مجتبی خسرو تاج، معاون سابق وزیر صمت و رئیس سابق سازمان توسعه تجارت، علی‌علی آبادی فرهانی، مدیر کل دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت؛ فرزاد محمدی معاون دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت؛ ولی‌الله افخمی، معاون وقت وزیر صمت و رئیس سابق سازمان توسعه تجارت؛ مریم رحیمی، مدیر عامل شرکت تجارت فراداده کوشا همسر متهم دیفالو پرونده؛ محمد آذر مهر؛ محمدحسین محتحن و هاشم رویار؛ متهمان ردیف دوم تا یازدهم اعلام و موارد اتهامی هر یک را بیان کرد.

در پایان این جلسه دادگاه، قاضی صلواتی ضمن اعلام ختم

دادگاه ۹۹ متهم پرونده ثبت سفارش خودرو برگزار شد

نماینده دادستان برای قرائت کیفرخواست ۲۵۰ صفحه‌ای پرونده در جایگاه قرار گرفت و گفت: ابوالفضل صیادی مدیر اجرایی وقت شرکت فناوران اعتماد را همبر متهم ردیف اول این پرونده است و متهم به مشارکت در اخلاک گسترده در نظام اقتصادی کشور از طریق مشارکت در قاچاق سازمان یافته خود را خارجی به تعداد ۶ هزار و ۸۱۶ دستگاه با علم به موثر بودن اقدام در مقابله با نظام جمهوری اسلامی، مشارکت در جعل رایانه‌ای در جریان ثبت سفارش خودرو و مشارکت در نقض قانون منع مداخله کارکنان

جلسه رسیدگی به پرونده موسوم به ثبت سفارش خودرو، به ریاست قاضی ابوالقاسم صلواتی برگزار شد و در این پرونده ۶۸۱۶ دستگاه خودرو از سوی متهمان قاچاق سازمان یافته شده‌است. به گزارش مرکز رسانه قوه قضاییه، موضوع اتهامی این پرونده که دارای ۹۹ متهم است، قاچاق سازمان یافته ۶ هزار و ۸۱۶ دستگاه خودرو است که ۱۲ متهم این پرونده شرکت‌های ثبت سفارش خودرو هستند که در زمره متهمان حقوقی قرار دارند. در ابتدای جلسه دادگاه با اعلام قاضی صلواتی، یزدانی فر

خبر